

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ТРАНСАКЦІЙ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

DIGITALIZATION OF ELECTRONIC TRANSACTIONS ACCOUNTING: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS

УДК 657.6:008

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.14-36>

Павелко О.В.¹

д.е.н., професор,
професор кафедри обліку і аудиту,
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Лось З.В.²

д.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємства
і міжнародного бізнесу,
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Дорошенко О.О.³

к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і аудиту,
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Pavelko Olha

The National University
of Water and Environmental Engineering

Los Zoriana

The National University
of Water and Environmental Engineering

Doroshenko Olena

The National University
of Water and Environmental Engineering

У дослідженні окреслено значення бухгалтерського обліку в умовах становлення цифрової економіки. Встановлено, що цифровізація обліку електронних транзакцій є важливим інструментом для підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання та оптимізації фінансових процесів. Проаналізовано динаміку Глобального інноваційного індексу України за 2018-2024 рр. та окреслено місце України в світовому рейтингу, що налічує 133 країн. Визначено, що в глобальному рейтингу інноваційності за 2024 р. Україна займає 60 позицію, що підтверджується даними звіту «Global Innovation Index». Важливою складовою цього індексу є рівень впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, що обумовлює стан цифрової економіки країни. Висвітлено практичні питання щодо адаптації системи «BAS ERP» до цифровізації обліку електронних транзакцій через призму еквайрингу. Ідентифіковано переваги використання еквайрингових операцій. Відображено вектори розвитку бухгалтерського обліку за всеохоплюючого залучення комп'ютерно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: цифровізація, бухгалтерський облік, електронні транзакції, цифрова економіка, цифровий облік.

The purpose of the study is to outline the importance of accounting in the context of the digital economy, to reflect the vectors of its development with the comprehensive use of computer and communication technologies as well as to highlight practical issues in terms of adapting the BAS ERP system to the digitalization of electronic transactions accounting through the prism of acquiring. The relevance of the chosen topic is due to the fact that digitalization of electronic transactions accounting is an important tool for increasing the competitiveness of business entities and optimizing financial processes. In order to achieve this goal, the article provides for the use of general scientific and special research methods. Among them, it is advisable to highlight the methods of systematization, theoretical generalization, systematic approach, induction, deduction, analysis and synthesis, grouping, analogy, abstraction and comparison. The article analyzes the dynamics of the Global Innovation Index of Ukraine for 2018-2024. The author outlines Ukraine's place in the global ranking of 133 countries. It is established that in the global innovation ranking for 2024, Ukraine ranks 60th, which is confirmed by the data of the Global Innovation Index report. It is determined that compared to the previous year, Ukraine's ranking has decreased by five positions. It ranks 4th in the group of lower-middle-income countries. An important component of this index is the level of implementation of information and communication technologies, which determines the state of the country's digital economy. The practical issues of adapting the BAS ERP system to the digitalization of electronic transaction accounting through the prism of acquiring are highlighted. The advantages of using acquiring operations are identified, namely: the speed of settlements, the possibility of improving the image of the business entity, activation in terms of attracting new customers, the safety of money storage, and the reduction of cash collection costs. The vectors of development of accounting with the comprehensive use of computer and communication technologies are reflected. The attention is focused on informativeness, integration, communication, institutionality, control, optimization and protection, forecasting, management and analytical vectors, as well as on the active production of non-financial information. It is found that the digitalization of the economy greatly contributes to the modernization of accounting and the development of a significant number of its vectors.

Key words: digitalization, accounting, electronic transactions, digital economy, digital accounting.

Постановка проблеми. Актуальність цифровізації обліку електронних транзакцій обумовлена багатьма чинниками, які суттєво впливають на сучасні економічні, технологічні, соціальні та правові процеси. Цифровізація дозволяє автоматизувати облікові процеси та мінімізувати час їх виконання, забезпечуючи підвищення ефективності облікових процесів загалом. Сучасні автоматизовані інформаційні системи – це вже не лише фіксація в автоматизованому середовищі господарських операцій і формування звітності, це потужні комплексні системи планування, бюджетування, управління виробництвом і фінансами. Відсутність паперових документів та ручного введення даних

певним чином знижує ризики помилок, підвищуючи оперативність і точність господарських операцій. Електронний облік забезпечує прозорість фінансових операцій, що є важливим із позиції уникнення шахрайства та «відмивання» коштів. Інтеграція з блокчейном, до прикладу, дає можливість відслідковувати всі транзакції в реальному часі.

У чинних нормативно-правових акти дедалі більше акцентується увага на електронній звітності. Цифровізація дає змогу суб'єктам господарювання діяти в правовому полі та швидко адаптуватися до нових стандартів. Автоматизація процесів обліку дозволяє скоротити витрати на

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2483-2245>

² ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1989-5583>

³ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6428-0326>

придбання паперу, архівування, налагодження роботи серверів та інших ресурсів, що своєю чергою знижує потребу у великій чисельності персоналу для здійснення відповідних трансакцій. Цифрові платформи дозволяють інтегрувати облік з іншими бізнес-процесами, зокрема такими як «Управління ланцюгами поставок», «CRM-системи», «Аналіз великих даних» тощо. Це обумовлює потребу в єдиній екосистемі, призначеній для ефективного і злагодженого управління підприємством.

В сучасних економічних реаліях суб'єкти господарювання часто працюють у різних країнах. Цифрові системи обліку забезпечують стандартизацію процесів, полегшуючи виконання міжнародних операцій. Цифрові технології надають доступ до великих масивів даних, які можна аналізувати з метою прогнозування фінансових ризиків, відслідковування споживчих тенденцій та оптимізації бізнес-процесів. Зі збільшенням кількості онлайн-трансакцій актуалізується потреба в ефективному обліку цих операцій. Цифровізація дозволяє обробляти велику кількість мікротрансакцій із високою точністю. Як слушно констатують В. Муравський і О. Шевчук, «...облік і контроль стають надважливими інформаційними компонентами цифрової економіки. Обліково-контрольні процеси забезпечують логічний перебіг електронних трансакцій, що є складовими елементами цифрової економіки» [1, с. 41]. Таким чином, в умовах сьогодення цифровізація обліку електронних трансакцій є важливим інструментом для підвищення конкурентоспроможності, дотримання норм чинного законодавства та оптимізації фінансових процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Облік є основою ефективного функціонування цифрової економіки, адже забезпечує точність і достовірність даних, необхідних для ухвалення якісних, обґрунтованих і ефективних управлінських рішень. Наукові дослідження, які активно охоплюють означену тематику, сприяють розвитку інноваційних підходів та адаптації бізнесу до цифрових реалій. Ключове значення бухгалтерського обліку в цифровій економіці привертає увагу наукової спільноти як в Україні, так і за її межами. З позиції викликів та перспектив цифровізації вченими, зокрема такими, як Р. Бруханський [2], М. Брязкало [4], В. Кузь [6], В. Муравський [1], Н. Єршова [3], М. Палюх [5], І. Спільник [2], О. Юрченко [4], О. Шевчук [1], Н. Шишкова [7] аналізуються проблеми, які виникають у процесі адаптації бухгалтерського обліку до умов активного використання цифровізації, визначаються шляхи їх усунення.

В частині інновацій в обліку особлива увага науковців приділяється впровадженню сучасних технологій (блокчейн, штучний інтелект, автоматизація та аналіз великих даних), під впливом яких трансформуються традиційні підходи до

обліку (А. Довбуш, Л. Жиленко, Є. Іонін, В. Кузь, М. Кулинич, І. Манчур, П. Пуцентейло, О. Скаско). Наукові дослідження здебільшого зосереджені на окремих аспектах розвитку обліку в умовах цифрової економіки. Проте, їхня фрагментарність дещо ускладнює формування цілісного розуміння векторів розвитку бухгалтерського обліку в цифровій економіці. Малодослідженими залишаються практичні питання, пов'язані з обліком еквайрингу в сучасних комплексних інформаційних системах.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає в окресленні значення бухгалтерського обліку в умовах становлення цифрової економіки, відображенні векторів його розвитку за всеохоплюючого залучення комп'ютерно-комунікаційних технологій, висвітленні практичних питань у частині адаптації сучасних автоматизованих облікових систем на прикладі «BAS ERP» до цифровізації обліку електронних трансакцій через призму еквайрингу.

Методи дослідження. З метою вирішення поставленої мети передбачено застосування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, а саме: систематизації, теоретичного узагальнення, системного підходу, індукції, дедукції, аналізу, синтезу, групування та порівняння.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під впливом цифрової трансформації відбувається інтеграція сучасних технологій у системи обліку. Це забезпечує значне підвищення ефективності, точності та значною мірою уможливорює автоматизацію облікових процесів. Цифровий облік дозволяє вести операції в режимі реального часу, що надає керівникам змогу оперативно реагувати на зміни середовища та ухвалювати зважені управлінські рішення. Готовність будь-якої країни до впровадження цифрової економіки безпосередньо залежить від рівня її інноваційного розвитку [1, с. 42]. У Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 р. [8] виконано порівняльний аналіз інноваційної системи України шляхом використання глобального інноваційного індексу, інноваційного індексу Європейського інноваційного табло та індексу інноваційного розвитку. «Саме Глобальний інноваційний індекс (*Global Innovation Index*) (ГІІ), розроблений представниками школи бізнесу Корнельського університету, Всесвітньої організації інтелектуальної власності «WIPO», дослідницького інституту «INSEAD», вважається найбільш відомим і економічно обґрунтованим» [9; 10].

ГІІ обчислюється з урахуванням 80 параметрів, відображає інноваційний розвиток конкретної країни світу та розраховується як середня величина двох субіндексів: субіндекса інноваційних витрат (*Innovation input sub-index*), що своєю чергою включає такі показники, як інститути, людський

капітал і дослідження, інфраструктура, рівень розвитку ринку, рівень розвитку бізнесу; субіндекса інноваційних результатів (*Innovation output sub-index*) (включає 2 підіндекси: знанняєві та технологічні результати; результати творчої діяльності). У глобальному рейтингу інноваційності за 2024 р. Україна займає 60 позицію зі 133 країн, що наведено у звіті «Global Innovation Index», складеному за результатами 2024 р. [11]. Динаміку ГІІ України її та місце в світовому рейтингу країн відображено в табл. 1.

Відтак, порівняно з попереднім роком рейтинг України скоротився на п'ять позицій. Вона посідає 4 місце в групі країн із доходом нижче середнього (після Індії, В'єтнаму і Філіппін). На зазначену позицію в рейтингу найбільше вплинуло падіння показників, пов'язаних з її інституціями (за цим показником – 107 місце в рейтингу), людським капіталом і науковими дослідженнями (54 місце).

Динаміку загального рангу України (місця в рейтингу) за основними складовими ГІІ за останні 7 років представлено на рис. 1.

Таблиця 1

Динаміка Глобального інноваційного індексу України (Global Innovation Index) за 2018–2024 рр.

Роки	Інноваційні вклади (витрати)	Інноваційні результати	Загальна сума балів	Місце України в світовому рейтингу
2018	75	35	38,52	43
2019	82	36	37,4	47
2020	71	37	36,32	45
2021	76	37	35,6	49
2022	75	48	31,0	57
2023	78	42	32,8	55
2024	78	54	29,5	60

Джерело: сформовано на основі щорічних офіційних звітів «Global Innovation Index» [11]

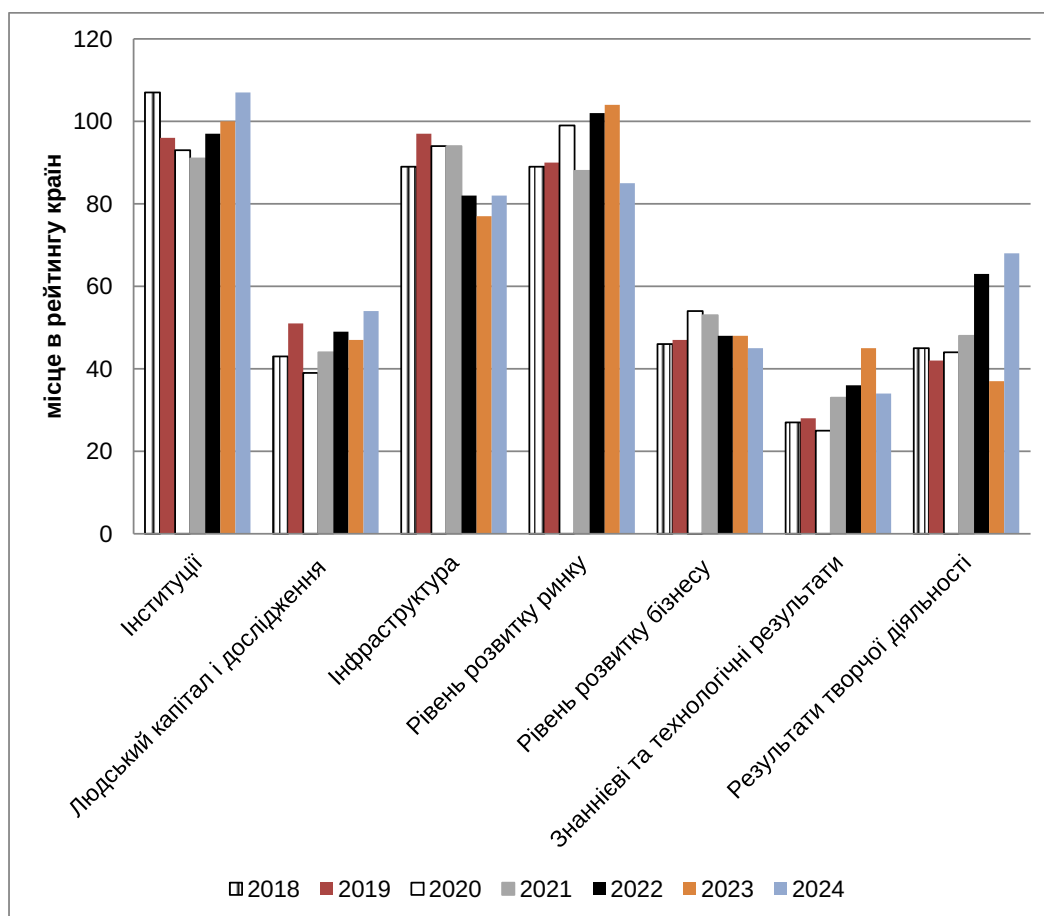

Рис. 1. Динаміка рангів, характерних Україні, у розрізі підіндексів Глобального інноваційного індексу (Global Innovation Index) за 2018–2024 рр.

Джерело: сформовано на основі щорічних офіційних звітів «Global Innovation Index» [11]

Примітно, що підіндекс «Інфраструктура», значення якого є доволі непривабливими для України в останні роки, формується з урахуванням показників інформаційно-комунікаційних технологій, загальної інфраструктури та екологічної стійкості. Так, за рівнем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій Україна у 2024 р. посіла 56 місце з показником 75,6; у 2023 р. – 59 (72,6); у 2022 р. – 63 (74,9). Отже, можна констатувати про покращення ситуації в Україні в частині залучення ІКТ, а відтак, нарощування цифрової трансформації з огляду на те, що рівень розвитку ІКТ обумовлює рівень цифровізації суспільства та, відповідно, стан цифрової економіки.

Автоматизація облікових процесів оптимізує використання ресурсів підприємства та мінімізує витрати, що є ключовою перевагою в умовах жорсткої конкуренції. Крім того, цифрові технології забезпечують доступ до інформації, яка необхідна для ефективного формування й адаптації стратегії розвитку бізнесу. Водночас у цифровій економіці, де обробка та обмін інформацією відбуваються в електронному форматі, пріоритетним завданням стає захист конфіденційності та цілісності даних, що є основою стабільної роботи підприємства. Цифрова трансформація економіки є багатограним процесом, що потребує не лише впровадження сучасних технологій, таких як штучний інтелект і хмарні обчислення, але й глибоких змін у підходах до управління бізнесом. Успіх цього переходу залежить від здатності підприємств адаптувати свої бізнес-процеси до нових умов, враховуючи ключові інституційні чинники [4, с. 71]. Цифрова економіка є визначальним чинником для окреслення передумов цифровізації обробки облікової інформації. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у господарських, управлінських та облікових процесах дозволяє підвищити оперативність оброблення інформації, знизити його трудомісткість і забезпечити надання користувачам значно масштабнішого масиву даних [6, с. 199; 7, с. 148; 12].

Сучасний ринок інформаційного забезпечення облікових процесів в Україні розвивається досить стрімко і представлений достатньо великою кількістю програмного забезпечення для потреб суб'єктів господарювання різних форм власності, розмірів, видів економічної діяльності. Найпростіші бухгалтерські інформаційні системи (BAS Бухгалтерія, MASTER Бухгалтерія) містять достатній набір функцій для обліку економічних процесів, формування звітності, інтеграції із системами документообігу. Такі системи доречні для невеликих підприємств. Проте зростання обсягів діяльності, різноманітності господарських операцій потребує використання більш комплексних інформаційних систем, які б забезпечували автоматизацію на кожному етапі господарської

діяльності, не лише бухгалтерський та податковий, а й оперативний та управлінський облік. Такі програмні рішення представлені на українському ринку різними розробниками – BAS, MASTER, SAP, Microsoft Dynamics, Odoo та ін.

Впровадження комплексних ERP-систем на підприємствах дозволяє мінімізувати простоти, уникати перевантаження виробничих потужностей, зменшувати логістичні помилки під час постачання ресурсів і збуту продукції, забезпечувати високий рівень якості продукції, а також покращувати ефективність управлінських рішень. Водночас важливо враховувати певні недоліки, пов'язані з впровадженням ERP-систем, зокрема, такі як висока вартість, складність і тривалість інтеграції, необхідність адаптації ряду бізнес-процесів. Упровадження ERP-систем може потребувати змін у структурі підприємства, перегляду підходів до управління та налаштування існуючих процесів. Ці аспекти варто ретельно оцінити, щоб максимізувати переваги від використання ERP-систем і уникнути потенційних труднощів. Нині однією з найпоширеніших ERP-систем з локалізацією для України, яку найчастіше обирають суб'єкти господарювання, є «BAS ERP», що дає змогу автоматизувати діяльність на різних підприємствах, навіть з наявною складною структурою низки бізнес-процесів. «BAS ERP» створено з урахуванням особливостей бізнесу та норм чинного законодавства України. У ній передбачено широкий спектр функцій – від CRM і управління виробництвом до фінансів, забезпечуючи підвищення ефективності та оптимізацію процесів.

Досліджуючи питання цифровізації обліку електронних транзакцій, доцільно розглянути адаптацію «BAS ERP» до цього процесу через призму еквайрингу (англ. «acquiring») як можливості обслуговування карт під час проведення оплати за товари чи послуги, що є максимально прийнятним для обох сторін, адже власники торгових точок завдяки використанню еквайрингу мають змогу збільшити рівень продажів і залучити більш широку клієнтську аудиторію, а покупці отримують можливість проводити розрахунки під час закупівель в максимально стислі строки. Нині еквайрингові операції набувають широкого розповсюдження. До прикладу, серед клієнтів ПАТ «Приватбанк» станом на листопад 2024 р. 199 тис. суб'єктів використовують еквайринг. До означеного процесу залучено 306 тис. платіжних пристроїв, 41 тис. користувачів застосунка «Термінал». Відбувається близько 9,7 млн транзакцій щодня [13].

У системі «BAS ERP» (щодо еквайрингу подібні функції містить також «BAS Комплексне управління підприємством») можливість обліку операцій еквайрингу визначається налаштуванням функціональної опції «НДІ і адміністрування» / «Налаштування розділів» / «Казначейство» / «Оплати платіжними картами».

Еквайрингові операції відбуваються за використання еквайрингових терміналів, перелік яких реєструється в довіднику «Казначейство» / «Еквайринг» / «Еквайрингові термінали». У картці еквайрингового терміналу зазначаються умови його обслуговування (на який рахунок і в якому банку будуть зараховуватися платежі за відповідними платіжними картками).

Для оформлення операцій із приймання платежів через еквайрингові термінали їх необхідно насамперед зареєструвати в переліку торговельного обладнання і доєднати до робочого місця касира: «НДІ і адміністрування» / «Налаштування параметрів системи» / «РМК і обладнання» / «Налаштування РМК». Слід відмітити, що системою «BAS ERP» передбачено автономне використання терміналів (без установа зв'язку з робочим місцем касира). В цьому випадку для терміналу повинна бути встановлена позначка «Без підключення обладнання». Оплата платіжними картками в гуртовій торгівлі відбувається за використання документа «Казначейство» / «Еквайринг» / «Еквайрингова операція».

При оформленні роздрібних продажів передбачено окремий вид оплати – оплата платіжними картками. При оформленні еквайрингових операцій при зчитуванні платіжної картки автоматично заповнюється код авторизації. Якщо еквайринговий термінал використовується окремо (без прямого підключення до каси), код авторизації можна переглянути в роздрукованому сліп-чеку. Інформація про проведені платежі

надходить до банку, що обслуговує термінал. Банк перераховує гроші на поточний рахунок підприємства. Зарахування платежів, що надійшли за еквайрингом, відбувається загальною сумою за певний період часу. При цьому відразу віднімається комісія банку за виконання еквайрингових платежів. Ця операція супроводжується складанням документа «Надходження безготівкових коштів» (вид операції – «Надходження оплати за еквайрингом»). В кінці звітного періоду банк надає детальний звіт за еквайринговими платежами (за всіма безготівковими коштами, які надійшли і були списані). Звіти, що отримані підприємством від банку, реєструються за допомогою документа «Казначейство» / «Еквайринг» / «Звіт банку з еквайрингу». Для контролю за еквайринговими операціями використовується звіт «Контроль операцій з грошовими коштами». Серед переваг використання еквайрингових операцій слід виокремити швидкість проведення розрахунків, можливість поліпшення іміджу суб'єкта господарювання, активізацію в частині залучення нових клієнтів, безпеку зберігання грошей, скорочення витрат на інкасацію готівкових коштів.

В цифровій економіці функціональну роль бухгалтерського обліку можна тлумачити через призму інформативності, інтеграції, комунікації, інституціональності, контролю, оптимізації і протекції [1, с. 52]. Вважаємо, що дані поняття можна означити як вектори розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки і при цьому їх доцільно доповнити (рис. 2).

Рис. 2. Вектори розвитку бухгалтерського обліку в цифровій економіці

Джерело: сформовано на основі [1, с. 52] і доповнено авторами

У складі досліджуваних векторів запропоновано прогностику з огляду на те, що нові бази даних щодо бізнес-процесів підприємства сприяють нарощуванню можливостей прогнозування окремих явищ і процесів, ідентифікуючи їх закономірності, які можуть бути використані різними користувачами. Управлінський та аналітичні вектори системи бухгалтерського обліку під впливом ІКТ виконують ключову роль у забезпеченні інформаційних потреб користувачів і посиленні функцій процесу планування. Мета обліку в такому контексті полягає у наданні різноманітної інформації, адаптованої до специфіки запитів різних груп користувачів з одночасним аналізуванням відповідних масивів інформації. Система бухгалтерського обліку продукує відповідне інформаційне забезпечення, що є вкрай важливим для ухвалення управлінських рішень. Для виконання завдань, пов'язаних із підготовкою нефінансової інформації, доцільно використовувати комплексний підхід, який включає не лише облікові, але й інші дані. Масштабування електронних трансакцій спричинятиме подальшу активізацію векторів розвитку бухгалтерського обліку в цифровій економіці.

Висновки. Бухгалтерський облік виступає надважливим компонентом цифрової економіки, забезпечуючи повноту, прозорість, достовірність та ефективність низки фінансових процесів, уможливаючи планування і контроль за надходженням і використанням фінансових ресурсів, гармонізацію різних аспектів фінансової діяльності підприємства з його стратегією та сформованими управлінськими цілями, а також забезпечуючи швидкий обмін обліковими даними з контрагентами та відповідними контролюючими органами. Цифровізація економіки значною мірою сприяє модернізації бухгалтерського обліку і розвитку значної кількості його векторів. Вони стимулюють розвиток організації та методики облікового процесу, позиціонують облікову систему як надважливе джерело якісної і своєчасної інформації, що продукує дані для користувачів різних рівнів управління. Застосування ІКТ розширює можливості вибору найбільш вдалого формату представлення звітної облікової інформації.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Муравський В., Шевчук О. Глобальна трансформація ролі бухгалтерського обліку і контролю в умовах цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2024. № 1(78). С. 39–58.
2. Бруханський Р., Спільник І. Цифровий облік: поняття, витоки та актуальний дискурс. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. Вип. 3–4. С. 7–20.
3. Єршова Н. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах переходу до цифрової економіки. *Вісник Наці-*

онального технічного університету «Харківський політехнічний інститут». 2020. № 2. С. 75–80.

4. Брязкало М., Юрченко О. Інституційні чинники цифрової трансформації економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 5 (14). С. 67–72.

5. Спільник І.В., Палюх М.С. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Вип. 1–2. С. 83–96.

6. Кузь В.І. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифровізації господарських та управлінських процесів. *Бізнес-інформ*. 2021. № 6. С. 197–204.

7. Шишкова Н. Л. Перспективи ІТ-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики. *Економічний вісник*. 2019. № 3. С. 146–159.

8. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

9. Несененко П.П. Регулювання стратегічного розвитку аграрного сектору в контексті економічної політики держави. Дисертація на здобуття наук. ступеня доктора економічних наук за спец. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. 2023. Рівне : НУВГП. 490 с.

10. Pavelko O., Antoniuk O., Malchuk M., Melnyk L., Skakovska S. Analysis of innovative development and overcoming challenges of post-war Ukrainian economy. *E3S Web of Conferences*. 2024. 558, 01031. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455801031>

11. Global Innovation Index. URL: <https://www.wipo.int/web/global-innovation-index>

12. Рогова Н. В. Трансформація політики, інструментів і технологій обліку та оподаткування в умовах цифрової економіки. *Фінансовий простір*. 2020. № 2. С. 103–116.

13. Офіційний сайт Приватбанку. URL: <https://privatbank.ua/business/ekvajring-skb>

REFERENCES:

1. Muravskiy V., Shevchuk O. (2024). Hlobalna transformatsiia roli bukhgalterskoho obliku i kontroliu v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Global transformation of the role of accounting and control in the digital economy]. *Svit finansiv*, vol. 1(78), pp. 39–58.
2. Brukhan'skyi R., Spilnyk I. (2020). Tsyfrovyy oblik: poniattia, vytoky ta aktualnyi dyskurs [Digital accounting: concepts, origins and current discourse]. *Instytut bukhgalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii*, vol. 3-4, pp. 7–20.
3. Iershova N. (2020). Rozvytok bukhgalterskoho obliku v umovakh perekhodu do tsyfrovoy ekonomiky [Development of accounting in the context of transition to a digital economy]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut»*, vol. 2, pp. 75–80.
4. Briazkalo M., Yurchenko O. (2024). Instytut'sini chynnyky tsyfrovoy transformatsii ekonomiky [Institutional factors of digital transformation of the economy]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 5 (14), pp. 67–72.

5. Spilnyk I.V., Paliukh M.S. (2019). Bukhhalter-skyi oblik v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Accounting in the digital economy]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii*, vol. 1-2, pp.83-96.
6. Kuz V.I. (2021). Rozvytok bukhhalterskoho obliku v umovakh tsyfrovizatsii hospodarskykh ta uprav-linskykh protsesiv [Development of accounting in the context of digitalization of economic and management processes]. *Biznes-inform*, vol. 6, pp.197-204.
7. Shyshkova N.L. (2019). Perspektyvy IT-mod-ernizatsii bukhhalterskoho obliku: aktualizatsiia teorii i praktyky [Prospects for IT modernization of account-ing: updating theory and practice]. *Ekonomichnyi visnyk*, vol. 3, pp. 146–159.
8. Stratehiia rozvytku sfery innovatsiinoi diial-nosti na period do 2030 roku [Strategy for the devel-opment of the sphere of innovative activity for the period until 2030]. Rozporiadzhennia Kabinetu Minis-triv Ukrainy vid 10 lypnia 2019 r. № 526-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
9. Nesenenko P.P. (2023) Rehuliuвання strate-hichnoho rozvytku ahrarnoho sektoru v konteksti eko-nomichnoi polityky derzhavy [Regulation of strategic development of the agricultural sector in the context of the state's economic policy]. dys.... doktora. econom. nauk : 08.00.03. Rivne: NUWEE. 490 p.
10. Pavelko O., Antoniuk O., Malchyk M., Melnyk L., Skakovska S. (2024). Analysis of innovative develop-ment and overcoming challenges of post-war Ukrainian economy. *E3S Web of Conferences*, 558, 01031. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455801031>
11. Global Innovation Index. Available at: <https://www.wipo.int/web/global-innovation-index>
12. Rohova N.V. (2020). Transformatsiia poli-tyky, instrumentiv i tekhnolohii obliku ta opodatkuvan-nia v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Transformation of accounting and taxation policies, tools and technolo-gies in the digital economy]. *Finansovyi prostir*, no. 2, pp. 103–116.
13. Ofitsiyni sait Pryvatbanku [Official website of Privatbank]. Available at: <https://privatbank.ua/business/ekvajring-skb>